

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

підготовки – доктора філософії

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 29.08.2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організаційно-правові форми господарювання суб'єктів економічної діяльності
Викладач (-і)	д.е.н., доц. Зварич О.І.
Контактний телефон викладача	+380503737875
Е-mail викладача	olena.zvarych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://koia.pnu.edu.ua/
2. Анотація до курсу	
<p>Програма навчальної дисципліни «Організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємницької діяльності» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії передбачає формування комплексу знань, практичних навичок і вмінь студентів щодо з'ясування сутності, значення, правового забезпечення, організаційної форми та типології організаційно-правових форм господарювання, засвоєння особливостей функціонування бізнесу в різних сферах господарської діяльності.</p> <p>Успішне засвоєння знань курсу дасть можливість здобувачам засвоїти сутність соціально-економічної системи; основні закономірності функціонування і розвитку економічної системи; принципи побудови основних моделей економічного розвитку організаційно-правових форм господарювання; методики розрахунку соціально-економічних показників, що характеризують процес розвитку економічних систем; використання цілісного підходу до аналізу економічних явищ в організаційно-правових формах господарювання; використання понятійно-категоріального апарату.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Дисципліна “Організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємницької діяльності” має на меті допомогти аспірантам усіх форм навчання поглибити та розширити рівень знань про доктринальні та нормативні підходи щодо організаційно-правових засад здійснення господарської діяльності в контексті нових умов соціально-економічного та політичного розвитку країни, і здійснення їх підготовки до самостійного вирішення професійних завдань..</p> <p>Мета дисципліни: надання аспірантам системи теоретичних і прикладних знань у галузі організаційного розвитку сучасних підприємницьких структур.</p> <p>Основні цілі, що постають перед аспірантами при вивченні навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у аспірантів комплекс знань, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для розуміння особливостей організаційного розвитку підприємств та достатніх для виконання функціональних обов'язків у цій сфері; - з'ясувати сутність та сучасні тенденції організаційного розвитку, засвоїти механізм функціонування нових організаційних форм підприємств; - оволодіти знаннями з проведення реструктуризації суб'єктів господарювання та управління цим процесом, усвідомити особливості бізнес-діагностики підприємств у процесі їх реформування; - здобути навички з управління бізнес-процесами; - з'ясувати особливості сучасної інтеграційної діяльності, вміти приймати рішення щодо розвитку інтеграційних характеристик підприємств. <p>Вивчаючи навчальну дисципліну аспірант набуває автономності та відповідальності, що проявляється у такому:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність управління системними діями; - здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі презентації, 	

наукового звіту, доповіді;

- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

Компетентності:

ІК — Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу .

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин				
лекції		20				
практичні		10				
самостійна робота		60				
Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий			
1	051 Економіка	I	вибірковий			
Тематика курсу						
Тема, план		Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Приватне,		Лекція,	[1-10]	Опрацюва	4 бали	До

колективне та державне підприємство	практичне заняття		ти лекційний матеріал, Підготуватися до практичного заняття, тести		наступного заняття за розкладом
Тема 2. Види підприємницької діяльності	Лекція, практичне заняття	[1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розрахункова робота, тести	6 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Фінансово-кредитне підприємство	Лекція, практичне заняття	[1, 3-5, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, інд. творчі завдання, розрахункова робота, тести	8 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Організаційні одиниці підприємства	Лекція, практичне заняття	[1, 5, 9, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми, розрахункова робота	8 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Організаційно-правові форми	Лекція, практичне заняття	[5-7, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, тести	8 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Партнерство (товариство)	Лекція, практичне заняття	[1, 3, 6, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до	4 балів	До наступного заняття за розкладом

			практично го заняття, інд. творчі завдання, розрахунк ова робота, тести		
Тема 7. Економічна суть малого підприємництва. Роль та функції малого підприємництва	Лекція, практичне заняття	[1, 3, 5, 10]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготував ися до практично го заняття, тести	6 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні і за кордоном	Лекція, практичне заняття	[1, 3, 10]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготував ися до практично го заняття, тести, контрольн а робота	6 балів	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна– 50 балів протягом семестру та 50 балів за <i>екзамен</i>;</p> <p>“відмінно” – аспірант демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – аспірант демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – аспірант володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – аспірант не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p style="text-align: center;">ДОДАТКОВІ БАЛИ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ</p> <p>Доповнення усного виступу:</p> <p>2 бали – отримують аспіранти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.</p> <p>1 бал – отримують аспіранти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до виступаючих:</p>
-----------------------------------	--

	<p>2 бали – отримують аспіранти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.</p> <p>1 бал – отримують аспіранти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.</p> <p>Експрес-контроль:</p> <p>2 бали – бали нараховуються аспіранти, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.</p> <p>1 бал – отримують аспіранти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами):</p> <p>Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Аспірантам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми бали нараховуються аспірантам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.</p> <p>1 бал – нараховуються аспірантам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, дискусії та лекції з відповідним ілюструванням і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.</p> <p>Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, дискусії дозволяє привернути увагу здобувачів наукового ступеня PhD до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі інтерактивного комунікування особливостей сприйняття навчального матеріалу здобувачами освіти.</p> <p>Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Відповідно до навчального плану, аспірант виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи аспірантів процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач аспірант має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних завдань у формі вирішення здобувачами наукового ступеня PhD ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділових ігор, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, підготованих як індивідуальні завдання за темами, що виносяться на самостійне вивчення .</p> <p>Здобувачі наукового ступеня PhD працюють з друкowanими чи надісланими їм в електронній формі інформативним матеріалом та завданнями, або з інформацією в мережі Інтернет.</p> <p>Процес вивчення здобувачами наукового ступеня PhD супроводжується здійсненням наукових досліджень і написанням та опублікуванням за їх результатами наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>

Критерії оцінювання СРС	<p>За виконання кожної розрахункової роботи аспірант отримує дві оцінки – одну за написання роботи і одну за захист. Оцінювання проводиться за національною шкалою.</p> <p>В процесі оцінювання рівня написання розрахункової роботи звертається увага на своєчасність застосування відповідного інструментарію для вирішення задач розрахункової роботи, правильність графічної інтерпретації результатів побудови відповідних моделей, правильність розрахунків, грамотність та повноту формулювання проміжних та остаточних висновків до розрахункової роботи.</p> <p>У процесі оцінювання захисту розрахункової роботи звертається увага на рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для виконання розрахункової роботи, орієнтування аспіранта в основних етапах виконання завдань, вміння формулювати висновки до роботи.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (5 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (5 балів); – оцінка за контрольну роботу (10 балів); – оцінка за самостійну роботу (30 балів).
7. Політика курсу	
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових робіт, проходження тестування в дистанційній формі навчання, виконання індивідуальних творчих завдань;</p> <p>- опрацювання і підготовка до дискусій з приводу матеріалу, викладеного в хрестоматіях для самостійної роботи;</p> <p>- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується аспірантом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, аспірант відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані аспірантом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p> <p>Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положенням про запобігання та виявлення плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Перезарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ПНУ https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_o_svita.pdf</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зварич О. І. Історіографія становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні. Моделювання регіональної економіки. Збірн. наук. праць. № 1 (29). Івано-Франківськ: Вид-ць Віктор Дяків, 2017. С. 187 2. Зварич О. І. Сучасні засоби ефективного управління житлово-комунальним комплексом регіону. Моделювання регіональної економіки. Збірн. наук. праць. №1 (31). Івано-Франківськ: Вид-ць Віктор Дяків, 2018. С. 78 – 84. 3. Зварич О. І. Мале підприємництво як пріоритетний чинник економічного розвитку регіону 	

(у складі кол-ву авторів). Організаційно-правове та фінансово-економічне забезпечення розвитку підприємництва у галузях економіки, туристичному та готельно-ресторанному бізнесі: Моногр. Coventry; United Kingdom: Agenda Publishing Hause, 2017. С. 292.

4. Організаційно – правові форми господарювання в Україні. URL <https://www.victorija.ua/dovidnik/orhanizatsiya-biznesu-v-ukrayini-pravovi-formy.html>

5. Зварич О.І. Публічне адміністрування та досягнення його результативності і ефективності. Електр. наук.- практ. фах. вид-ня «Інфраструктура ринку». Вип. № 52, лютий 2021 року. С. 20 – 25.

6. Плетос С.В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с.

7. Класифікація організаційно-правових форм господарювання. URL <https://buhgalter.com.ua/dovidnik/kspovo/kopfg/>

8. Підприємство: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 228 с.

9. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 500 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 125)

10. Актуальний класифікатор організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ) у поточному році. URL <https://zkg.ua/klasifikator-orhanizatsijno-pravovyh-form-hospodaryuvannya-kopfh/>

Викладач

Зварич О.І.